

i Aar ser nær saa slemt ud for de arbejdsløse, som det gjorde i Fjor ved denne Tid, men jeg tror ogsaa — og det noterer jeg med Glæde —, at det ligger i det Forhold, at man nu fra alle Sider synes at være paa det rene med, at vi gaa lysere Tider i Møde.

Dette Synspunkt har ogsaa været bestemmende for Udvalget, navnlig med Hensyn til Loven om fortsat Hjælp til arbejdsløse. Det vil erindres, at denne Lov mødte nogen Modstand i Fjor, ikke just her i Folketinget, hvor der vel blev anket noget imod enkelte af de da foreslaaede Bestemmelser, men hvor vi dog enstemmig vedtog Loven, selv om nogle havde Betænkeligheder ved at gaa med dertil. Men oppe i Landstinget mødte Loven ikke saa ringe Modstand, og det var først i Samlingens allersidste Dage, helt ind i Maj, at det lykkedes at gennemføre den deroppe. Det er denne Omstændighed, jeg tænker paa, naar jeg siger, at Udvalget har gjort Regning paa, at vi befinde os henimod Slutningen — og jeg vil haabe nær ved Slutningen — af den Tid, hvor der findes ekstraordinær Arbejdsløshed. Det er nemlig ogsaa i Aar saaledes, at man fra adskillige Sider saavel her i Salen som i Udvalget har næret Betænkelighed ved at gaa ind paa en Fornyelse af denne Lov. Men naar vi foreslaa at give Loven en Varighed af kun 1 Aar i Stedet for som foreslaaet 4 Aar, have vi ment derved at udtale Forhaabningen om, at det skulde være sidste Aar, hvor det blev nødvendigt at lovgive paa denne Maade om ekstraordinær Arbejdsløshed, og at dette Forhold skulde hjælpe til at fremme Loven ogsaa i det høje Landsting, som senere vil faa den til Behandling, og som i Fjor var meget betænkeligt ved at gennemføre Loven. Det er i Virkeligheden ogsaa dette Forhold, der har gjort, at Udvalget har delt sig saa lidet paa dette Omraade.

Med Hensyn til Lovenes Virkninger sagde jeg — og jeg tror, det er rigtigt —, at den Form, som Arbejdsløsheden i Aar har antaget overfor Offentligheden, og den stilsfærdige Maade, paa hvilken de arbejdsløse optræde, ere et Vidnesbyrd om, at de i Fjor vedtagne Love have virket godt. Men der er ogsaa der adskillige Data, jeg kan pege paa. Udvalget har indhentet

nogle Oplysninger, blandt andet have Fagforeningerne stillet et betydeligt Materiale til Raadighed, hvilket jeg ogsaa har omtalt. Men ogsaa den højtaerede Indenrigsminister har paa Udvalgets Foranledning i ret betydeligt Omfang søgt at skaffe Materiale til Bedømmelse af Lovens Virkninger. Virkningerne viste sig i Fjor derved, at allerede da Lovforslagene vare til Behandling her i Salen, var der en betydelig større Villighed hos Kommunerne, navnlig hos Københavns Kommune, til at bevilge Penge til Hjelpekasserne. Vi kunne naturligvis ikke fuldt ud se, hvorledes dette Forhold har fortsat sig i det forløbne Aar, men vi kunne se, at Statstilskuddet til Hjelpekasserne som Følge af deres Udgifter i Finansaaret 1908—09 fordobledes eller omtrent fordobledes i Forhold til det foregaaende Aars Tilskud. Og det vil vistnok i Virkeligheden sige, at Kommunerne have bevilget omkring 600,000 Kr. til Hjælp til de arbejdsløse i Finansaaret 1908—09. Adskilligt tyder paa, at denne Virksomhed fra Kommunerens Side er fortsat i det følgende Finansaar. Ganske vist var der indtil den 1. Marts i Aar af Københavns Kommunalbestyrelse kun bevilget 220,000 Kr. mod 420,000 Kr. i det foregaaende Finansaar. Men i Marts Maaned — vil jeg antage — er der bevilget yderligere paa dette Omraade. Saa jeg tror, jeg ikke tager fejl, naar jeg mener, der i det sidst forløbne Regnskabsaar af Kommunen her vil være anvendt et lige saa stort Beløb som i det foregaaende.

Ogsaa med Hensyn til Virkningen af Loven om fortsat Hjælp til de arbejdsløse har der foreligget et ret godt Materiale for Udvalget. Indenrigsministeren havde, saa tidligt det lod sig gøre, henvendt sig til Kommunalbestyrelserne i alle Købstæder samt enkelte Landkommuner for at faa at vide, hvordan Loven havde virket i den forløbne Tid. Der forelaa for Udvalget, da det maatte slutte sit Arbejde paa dette Omraade, en Indberetning fra København, fra 26 Købstæder og fra 2 Landkommuner, og det viser sig, at disse Kommuner tilsammen have anvendt 380,000 Kr. til fortsat Hjælp til de arbejdsløse. Maaden, hvorpaa denne Sag er ordnet, vil ogsaa fremgaa af de Bilag, som ledsage Betænkningen, nemlig det, som er sendt